

σοῦκα Μάν. Ἀρμοθᾶζω τιςίρᾳ (φουρνισμένα ἀπίδια) Χαλδ. Ἀρμαθᾶζω μαργαριτάρᾳ Κοτύωρ. Ἐρμαθᾶσα τὰ φασούλᾳ (ἀρμάθισσα κτλ.) Ὁφ. Τραπ. Ρομαθᾶζει φλουράκια Σκοπ. Ρομαθᾶζουν τὸν καπνὸν Σουφλ. || Φρ. Εἶναι κόκκαλα ἀρμαθισμένα (ἐπὶ τοῦ κατίσχνου) Ἡπ. Μοῦ τ' ἀρμάθισσε δῆλα (μοῦ τὰ φόρτωσε δῆλα, ἀφῆκε τὴν φροντίδα δῆλων εἰς ἐμὲ) Πελοπν. (Αλγιάλ.) || Παροιμ. Δὲν ἀρμαθᾶζονται τὰ ψωμὶα σὰν τὰ σῦκα (πρὸς ἀνόητον τὰ ἀδύνατα ἐπιδιώκοντα) Πελοπν. (Λακων.) || Ἀσμ.

. . . Καὶ τὰ φλουριὰ ἀρμαθᾶζει,
ἀρμάθισε ξαρμάθισε ἐννῃσὰ ἀρμαθοῦλλες κάνει,
τοιὶ πέντε βάνει 'σ τὸ λαιμό, τοιὶ τέσσερεις 'σ τὸ χέρι
Βιθυν.

'Ανάμεσα τρεῖς θάλασσες πύργος θεμελιωμένος
κι ἀπάνου κόρη κάθουνταν καὶ τὰ φλωριὰ ἀρμαθᾶζει
ΣΖαμπελ. Ἀσμ. δημοτ. 748.

"Ἐνα ἔνα παίρον" δι Χάρως κι' ὑστερα τοὺς ἀρμαθᾶζει
Ρόδ. Συνών. ἀρα διάζω Α 2, *ἀρμαθον λλιάζω 1.

β) Βάλλω κατὰ σειράν, τοποθετῶ κατὰ τάξιν Θράκ. (Μυριόφ. κ.ά.) Κρήτ. Πόντ. (Τραπ.) Ρόδ. Στερελλ. (Άρτοτ.) κ.ά.: Ροβαθᾶζω τοῖς κεραμίδες Μυριόφ. Ροβαθᾶστηκαν ἐκατὸ ἄνθρωποι ἐκεὶ αὐτόθ. Ἀρμαθᾶζουντι τὰ κρούσταλλα (παρατάσσονται κατὰ γραμμὴν οἱ παγοκρύσταλλοι τῶν στεγῶν) Στερελλ. (Άρτοτ.) Οἱ νεὸς ἀρμαθιστῆκα γ' ἐστέσα δὸ χορὸ Κρήτ. || Φρ. Ἀντρειωμένος ἔρχεται, ροῦπες ἀρμαθιστῆτε (εἰδων. ἐπὶ τοῦ κομπάζοντος δι τοι εἶναι γενναῖος. ροῦπες = δρύες) Θράκ. || Ἀσμ.

Οἱ φτεῖρες ἐρμαθᾶγουνταν κι' ἐπέγ' ναν 'σ σοῦ Σουρβόγλου (οἱ φτεῖρες ἀρμαθιάζοντο καὶ ἐπήγαιναν εἰς τοῦ Σουρβόγλου. Σκωπικὸν ἄσμ.) Τραπ. —Ποίημ.

Ἐλν' ἀγριογίδα ποῦ περοῦν γοργὰ κι ἀρμαθισμένα,
μπροστὰ μπροστὰ πάει τὸ τραγὶ δὲ' ὅδηγάει καὶ σέρνει
ΚΚρυστάλλ. Ἐργα 2,95. Συνών. ἀρα διάζω Α 1. γ)
Συνάγω ἐπὶ τὸ αὐτὸ πράγματα καὶ κάμνω δέμα, δεματιάζω
Κρήτ. Πελοπν. (Δημητσάν.) κ.ά.: Πάω ν' ἀρμαθᾶσω τὰ ξύλα
νὰ τὰ κάμω τρακά (φορτίον) Δημητσάν. 2) Ὑπὸ τὸν τύπ.
δρμαθᾶζω, γίνομαι ὥριμος, ὥριμάζω (διὰ τὴν σημ. ταύτην
ἰδ. ἀρμαθούσιος 2) Κρήτ.

ἀρμάθισμα τό, πολλαχ. ἀρμάθισμαν Πόντ. (Τραπ.)
ἀρμάθιγμαν Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀρμοθίγμαν Πόντ. (Σάντ.)

'Εκ τοῦ φ. ἀρμαθιάζω.

'Ο συνειριμὸς πολλῶν δόμοίων πραγμάτων εἰς δρμαθόν.

ἀρμαθιστὰ ἐπίρρο. ΑΙπαπαδιαμ. Νοσταλγ. 97.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀρμαθιστός. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

'Ως δρμαθός. «Τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐπῆρε τὴν γυναικα του τὴν Δελχαρὼ καὶ τὰ παιδιά του, ἐκ τῶν δόποίων δύο ἐκράτει αὐτὸς ἀρμαθιστὰ ἀπὸ τὴν μίαν χεῖρα, τρίτον ἔφερεν ὑπὸ τὴν μασχάλην, ἐν πενταμηνίτικον βρέφος ἐβίζαινεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἡ γυνή του».

ἀρμαθιστὸς ἐπίθ. Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.)

'Εκ τοῦ φ. ἀρμαθιάζω.

'Ο εἰς δρμαθόν συνειριμένος, ἀρμαθισμένος ἐνθ' ἀν.: Ἀσμ.

Οὐλοὺς τοιὶ πρώτους τῷ Σφακιῷ δεμένους νὰ μοῦ φέρης,
νὰ μοῦ τοιὶ πγάσης ζωδανούς, κιάννενα μὴ σκοτώσης,
διστάγωνα κι ἀρμαθιστοὺς ἐπὰ νὰ το' ἀποσώσης
Κρήτ. Συνών. ἀρμαθιστὸς 1.

ἀρμάθιστος ἐπίθ. Σίφν. κ.ά. ἀρμάθιστος Πόντ. (Τραπ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀρμαθιστός. Περὶ τῆς στερεητικῆς

σημ. τοῦ ἀρκτικοῦ α ἐξ αἰτίας τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου
ἰδ. ἀ - στερητ. 2α.

'Ο μὴ συνειριμένος εἰς δρμαθόν, δι μὴ ἀρμαθισμένος: Τὰ φασούλᾳ ἀρμάθαστα εἶναι Τραπ.

ἀρμάθιος ἐπίθ. Εῦβ. (Κονίστρ.) ἀρμάδιος Εῦβ. (Οξύλιιθ.)

'Εκ τοῦ φ. ἀρμαθιάζω.

1) 'Ο συνειριμένος εἰς δρμαθόν, ἀρμαθισμένος ἐνθ' ἀν.: Σῦκα ἀρμάθια ἡ ἀπλῶς ἀρμάθια (είδος μικρῶν σύκων εὐθετουμένων εἰς δρμαθούς) Κονίστρ. Συνών. ἀρμαθισμένος. 2) 'Ο παράγων καρπὸν δυνάμενον νὰ εὐθετηθῇ εἰς δρμαθούς, ἐπὶ συκῆς Εῦβ. (Κονίστρ.): ἀρμάθια σουτσά. Συνών. ἀρμαθισμένος 2.

ἀρμαθόδεμα τό, Λεξ. Δημητρ. ἀρμαθόδιμα Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Εκ τῶν ούσ. ἀρμάθια καὶ δέμα.

Δέμα ἐξ δρμαθῶν φύλλων καπνοῦ.

***ἀρμαθόπουλλον** τό, ἀρμοθόπον Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

'Υποκορ. τοῦ ούσ. ἀρμάθια διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - πον λλον.

Μικρὸς δρμαθός: "Ἐναν ἀρμοθόπον τιςίρᾳ (ἀπεξηραμένα ἀχλάδια). Συνών. ἀρμαθούλα.

ἀρμαθός ὁ, δρμαθός 'Αντικύθ. Κρήτ. ἀρμαθός Ικαρ. Ρόδ. Σύμ. κ.ά.

'Εκ τοῦ ἀρχ. ούσ. δρμαθός.

1) 'Ο δρμαθός συνήθως σύκων 'Αντικύθ. Ικαρ. Ρόδ. Σύμ. κ.ά. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀρμάθια 1. 2) Τὸ πολὺ δρμιμὸν σύκον (κατ' ἐπέκτασιν σημασιολογικήν, τὸ τοσούτον δηλ. δρμιμόν, ὥστε νὰ εἶναι πλέον κατάλληλον ν' ἀρμαθισθῇ. ίδ. ΓΧατζίδ. ΜΝΕ 1,139) Κρήτ.

ἀρμαθοσυκεὰ ἡ, Πελοπν. (Λογγ.) ἀρμαθοσ' κεὰ Πελοπν. (Κόκκιν. Χατζ.).

'Εκ τῶν ούσ. ἀρμάθια καὶ συκεά.

Συκῆ παράγουσα σῦκα στρογγυλὰ καὶ πράσινα.

ἀρμαθόσυκο τό, Πελοπν. (Λακων. Μεσσ. Χατζ.). ἀρμαθοσυκο Πελοπν. (Μάν.)

'Εκ τῶν ούσ. ἀρμάθια καὶ σῦκο.

Τὸ εἰς δρμαθόν συνειριμένον σύκον.

ἀρμαθούλλα ἡ, Βιθυν. "Ἡπ. (Τζουμέρκ.) κ.ά.

'Υποκορ. τοῦ ούσ. ἀρμάθια ἡ ἀρμαθούλλα διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ούλλα.

Μικρὸς δρμαθός ἐνθ' ἀν.: Ἀσμ.

'Ανάμεσα τρεῖς θάλασσες πύργος θεμελιωμένος,
νηὰ κόρη μέσα κάθουνταν καὶ τὰ φλουριὰ ἀρμαθᾶζει,
ἀρμάθισε ξαρμάθισε ἐννῃσὰ ἀρμαθοῦλλες φκειάνει,
τοιὶ πέντε βάνει 'σ τὸ λαιμό, τοὶ τέσσερεις 'σ τὸ χέρια
Τζουμέρκ. Συνών. *ἀρμαθούλλον.

***ἀρμαθούλλει** ἡ, ἀρμαθούλλει Κρήτ.

'Εκ τοῦ ούσ. *ἀρμαθούλλον < ἀρμαθούλλος.

'Ορμαθός: Μιὰ ἀρμαθούλλει κρομμύδια. "Ηκαμε 'κεῖνος δῆλα τὰ κοντάλια μιὰ ἀρμαθούλλει καὶ τὰ πῆρε. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀρμαθούλλος 1.

***ἀρμαθούλλιάζω**, δρμαθούλλιάζω Κρήτ. ἀρμαθούλλιάζω Κρήτ.

'Εκ τοῦ ούσ. *ἀρμαθούλλον λλιά.

1) Συνάπτω πολλὰ πράγματα εἰς ἐνα δρμαθόν. Συνών.
ἀρμαθιάζω Α 2, ἀρμαθιάζω 1. 2) Μέσ. συσσωρεύω
τι πρός ἐμαυτόν: "Ηπλασε καὶ τ' ἀρμαθούλλιάζηκε δῆλα τὰ

στεφύλια καὶ δὲν ἥφηκε 'σ το' ἄλλους νὰ φάνε πρᾶμα. "Ολα τὰ κυδώνια τ' ἀρμαθελλιάστηκε καὶ τὰ πῆρε. 2) Γίνομαι πάντα ωριμος ἐπὶ σύκων καταλλήλων πλέον ν' ἀρμαθιασθῶν (περὶ τῆς σημασιολογικῆς ἔξελιξεως ἵδ. ἀρμαθὸς 2): Ὄμως αθούλασα dà σῦκα. 'Ωρμαθούλασμένα σῦκα.

ἀρματά ή, Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) *Ηπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Θεσσ. Θράκ. ('Αδριανούπ. Σαρεκκλ.) Μακεδ. (Βελβ. Θεσσαλον. Καταφύγ. Κοζ. Μελέν. Σιάτ. Σισάν.) Πελοπν. Στερεολ. (Αίτωλ. Ἀρτοτ. Δωρ.) ἀρματά Θράκ. (Σαρεκκλ. κ.ά.) Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀλματία = ἀλμη.

Χράμβη ὑφισταμένη ζύμωσιν ἐν ἀλμῃ καὶ προσλαμβάνεσσα γεῦσιν ὑπόξεινον ἐνθ' ἀν.: "Ἡ ἀρματά μας ἔγινε ξινὴ Κοζ. 'Ἄρματά σὰν φλουρὶ (τῆς ὅποιας τὸ χρῶμα ἔγινε κίτρινον, σημεῖον ὅτι ἔγινε καλή) Σαρεκκλ. Βρομᾶσσαν ἀρματά (ἐπὶ πράγματος ἀποτνέοντος δυσοσμίαν δμοίαν πρὸς τὴν τῆς ἔώλου καὶ ἀποσυντεθειμένης ἀρματᾶς) αὐτόθ. Συνών. ἀρμολάχανο, ἀρμυρολάχανο, λαχαναρματά.

ἀρματοζούμι τό, ἀμάρτ. ἀρματοζούμ' Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρματά καὶ ζούμι.

Ο ζωμὸς τῆς ἀρματᾶς, τῆς ἐν ἀλμῃ ὑφισταμένης ζύμωσιν χράμβης, ἔχων γεῦσιν ὑπόξεινον: "Ἐχουμ'" ἐνταντοῦ ἀρματοζούμ', φλουρὶ περά! (δηλ. ἔχον χρῶμα κίτρινον, σημεῖον καλῆς ποιότητος). Συνών. ἀρμοζούμι, ἀρμόζωμος.

ἀρματόκαδος δ, ἀμάρτ. ἀρματόκαδος Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρματά καὶ κάδος.

Σύλινος κάδος περιέχων ἀρματάν: "Ο ἀρματόκαδος μας παίρνει εἴκοσι λάχανα.

ἀρμακάδι τό, ἀμάρτ. ἀρμακάδ' Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀρμακᾶδες πληθ. τοῦ οὐσ. ἀρμακᾶς.

Σωρὸς λίθων ἐν ἀγρῷ.

ἀρμακᾶς δ, Εῦβ. *Ηπ. Θεσσ. Θράκ. Μέγαρ. Πάρ. Πελοπν. (Αἴγ. Αἰγιάλ. Ἀνδρίτσ. Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Λάστ. Μεσσ. Σουδεν. Τριφυλ.) Σάμ. Σκόπ. Στερελλ. (Αίτωλ. Ἀράχ. Καλοσκοπ.) κ.ά. — ΚΠασαγιάνν. Παραμύθ. 51 — Λεξ. Αίν. ἀρμακας Θεσσ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) ἀρμακα Τσακων. ἀρμακᾶ Τσακων.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀρμακᾶς. Διὰ τὸν καταβιβασμὸν τοῦ τόνου διὰ τὰ πολλὰ εἰς -ᾶς πβ. καὶ τὸ δμοίον χόχλακας - χοχλακᾶς. Περὶ τῆς λ. ίδ. καὶ Κ' Αμαντ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 6 (1923) 104.

1) Σωρὸς λίθων σχηματιζόμενος ἐκ τῶν ἔξαγομένων κατὰ τὴν καλλιέργειαν ἀγρῶν καὶ γενικώτερον πᾶς σωρὸς λίθων, ἔτι δὲ καὶ ξύλων κττ. Εῦβ. *Ηπ. Θεσσ. Θράκ. Πάρ. Πελοπν. (Αἴγ. Αἰγιάλ. Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Μεσσ. Σουδεν. Τριφυλ.) Σάμ. Σκόπ. Στερελλ. (Αίτωλ. Ἀράχ. Καλοσκοπ.) κ.ά. — Λεξ. Αίν.: 'Ἐκοιμώταν ἀπάνου τὸν ἀρμακᾶ Σουδεν. Σὰ θέλλ' σ' πέτρις, πᾶρο ἀπ' τοὺν ἀρμακᾶ Σκόπ. Τά 'καμα ἀρμακᾶ τὰ ξύλα - τὰ σκουτιγά κττ. Σουδεν. Ιτά τ' ρα ἐναντίον ἀρμακᾶ ξύλα ποῦ ἔχει! (γιά τ' ρα = γιά τήρα) Καλάβρυτ. Αὐτὴ η ἴκκλησις εἰνι τώρα ἀρμακᾶς, ἥθαργα κι τίποντα ἄλλου (μετεβλήθη εἰς σωρὸν ἐρειπίων) Αίτωλ. Γριμιστῆκι κι γινῆκι ἀρμακᾶς (ἐκρημνίσθη καὶ ἔγινε σωρὸς λίθων) Σάμ. || Φρ. Τὰ μάζεψε δλα ἀρμακᾶ (τὰ συνέσωρευσε δλα) Αἰγιάλ. Συνών. τρόχαλος. β) Τοῖχος ἀνευ συνδετικῆς ὑλῆς χρησιμεύων συνήθως ὡς ἀνάλημμα πρὸς ὑποστήριξιν τῶν χωμάτων κατωφεροῦς ἀγροῦ Μέγαρ. Τσακων. κ.ά. Συνών. αίμαστά 1, ἀρμάκι 1,

πεζούλλα. γ) Ξερότοιχος χρησιμεύων ὡς διαχώρισμα ἀγροτικῶν κτημάτων Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ.ά. δ) Αύλαξ χωρίζουσα ἀγρούς (ἐπειδὴ καὶ η αύλαξ χρησιμεύει πολλάκις ὡς σύνορον τῶν ἀγρῶν, διὰ τοῦτο ἔγινεν η σημασιολογικὴ ἐπέκτασις Πελοπν. (Καλάβρυτ.) ε)

Κοίτη αύλακος η ρύακος Πελοπν. (Καλάβρυτ.) 2) Ἀγρός η οιονδήποτε ἄλλο ἀγροτικὸν κτῆμα περιωρισμένον διὰ τοῖχου Πελοπν. (Λακων. Μάν.) 3) Βραχώδης κορυφὴ λόφου ΚΠασαγιάνν. ἐνθ' ἀν.: "Ημονυνα φτασμένος κατάνακρα 'σ τὸν κρεμόλ άπάνου σ' ἐναντίον ἀρμακᾶ... κ' ἐγὼ γκρεμόσθηκα κάτου ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ ἀρμακᾶ. 4) Τόπος ἐνθα συσσωρεύονται λίθοι Σκόπ. κ.ά.: 'Αρμακᾶ τοὺν ἔκαμμις τοὺν ίλαιῶνα μ' κι φίχ' σ' πέτραις Σκόπ. 5) Τὸ ξύλινον σύμπλεγμα τῆς στέγης οικίας τὸ ὑποβαστάζον τὰ κεραμίδια η πλάκας αὐτῆς Πελοπν. (Άνδριτσ.)

Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. "Αρμακας Ἰμβρ. 'Αρμακᾶς Πελοπν. (Πάτρ.) Σῦρ. 'Αρμακᾶδες Θράκ. 'Αρμακᾶδις Στερελλ. (Εύρυταν.) "Αρμακα ή, Πελοπν. (Γύθ.)

Πβ. ἀρμάκι, ἀρμακιά.

ἀρμάκι τό, Κεφαλλ. Κρήτ. (Σφακ.) Πελοπν. (Καλάμ. Λακων. Μάν. Μεσσ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρμακᾶς η ἔξι ἀμάρτ. μεταγν. οὐσ. ἐρμάκιον ὑποκορ. τοῦ ἐρμακᾶ.

1) Τοῖχος ἀνευ πηλοῦ χρησιμεύων ὡς ἀνάλημμα πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ χώματος κατωφεροῦς ἀγροῦ Πελοπν. (Λακων.) Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀρμακᾶς 1 β. 2) Τὸ διὰ σειρᾶς λίθων η ὑψωμένου χώματος σύνορον ἀγροτικῶν κτημάτων Κεφαλλ. Πελοπν. (Καλάμ. Λακων. Μεσσ.) β) Τοῖχος η φράκτης ἀγροτικοῦ κτήματος Πελοπν. (Λακων. Μάν.) 3) Μικρὸν ὑψωμα γῆς Κρήτ. (Σφακ.) 4) Μικρὸς ἀγρὸς η λωρίς ἀγροῦ Πελοπν. (Μάν.)

Η λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Γύθ. Καλάμ.), κατὰ δὲ πληθ. 'Αρμάκια Σύμ.

Πβ. ἀρμακᾶς, ἀρμακιά.

ἀρμακιὰ ή, Κεφαλλ. ἀρμακία Πελοπν. (Λακων.) ἀρματδία Καλαβρ. (Μπόβ.) ὁματδία Καλαβρ. (Καρδ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἐρμακιά. Ο τύπ. ἀρμακία καὶ παρ' Ήσυχ.

Τοῖχος ἐκ λίθων ἀνευ πηλοῦ ἐνθ' ἀν.: "Ο 'σπρόφακο ἐσέβη δσον 'σ τὴν ἀρματδία (η σαύρα εἰσῆλθεν εἰς τὸν ξερότοιχον) Μπόβ.

ἀρμακιάς ἀμάρτ. ἀρμακιάς Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρμάκι η ἀρμακιά.

Κατεδαφίζω τοῖχον καὶ μεταβάλλω αὐτὸν εἰς σωρὸν λίθων.

ἀρμακόβολα τά, ἀμάρτ. ἀρμακόβολα Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρμακᾶς καὶ βόλι η βόλος.

Τὰ ἀποβαλλόμενα διὰ κοσκινίσματος σκύβαλα τοῦ σίτου (η λ. θά ἐσήμανε κατ' ἀρχὰς μόνον τὰ μικρὰ χαλικάκια τὰ ἀποχωριζόμενα τοῦ σίτου καὶ ἀκολούθως ἐδήλωσε κατ' ἐπέκτασιν δλα τὰ σκύβαλα).

ἀρμακούλλα ή, Πελοπν. (Λακων.)

Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἀρμακᾶς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ούλλα.

Μικρὸν ἀγροτικὸν κτῆμα περιτειχισμένον διὰ ξεροτοίχου. Η λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Γύθ.)

ἀρμακώνω Πελοπν. (Μάν.) ἀρμακών-νω Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρμακιά.

Κατασκευάζω ξερότοιχον.

